

Sheet: hulp bij het kiezen van 'schone' verzorgingsproducten en schoonmaakmiddelen

Naar aanleiding van Transition Town café Castricum 4 maart 2015 met als thema Water & Plastic

1. Vermijden van het gebruik van producten met plastics:
2. Vermijden van andere schadelijke stoffen in persoonlijke verzorgingsproducten en reinigingsproducten voor gezondheid en milieu
3. Goedkope en milieuvriendelijke alternatieven voor schoonmaak- en wasmiddelen
4. Tips voor specifieke schoonmaakklussen
5. Aanvullende informatie

1. Vermijden van het gebruik van producten met plastics

- Mijdt producten met de volgende ingrediënten: polyethyleen, polypropyleen, polyethyleentereftalaat, polymethylmethacrylaat en nylon. Plastics worden vaak onder deze noemer genoteerd op de ingrediëntenlijst van producten.
- Bekijk de productlijsten op <http://beatthemicrobead.org/nl/productlijsten> voordat je een verzorgingsproduct aanschaft.
Beat the microbead is een internationale campagne van de Plastic Soup Foundation en Stichting de Noordzee tegen microplastic in cosmetica.
- Download the app: <http://get.beatthemicrobead.org/> Met deze app kun je controleren of een product microbeads (minuscule stukjes plastic) bevat door de barcode te scannen met de camera van je smartphone.
- Look for the zero. 'Look for the zero' is een keurmerk (zie onderstaand logo) dat gedragen mag worden op producten waarvan de producenten aan de Plastic Soup Foundation en Stichting de Noordzee hebben laten zien dat hun producten werkelijk microplastic vrij zijn.

De Nederlandse supermarktketen Ekoplaza is de eerste ter wereld die het 'Zero Plastic Inside' logo voert op alle verzorgingsproducten van het cosmetica huismerk Botanique. Tevens zijn alle persoonlijke verzorgingsproducten die zij verkopen 100% microplastic vrij.

2. Vermijden van andere schadelijke stoffen in persoonlijke verzorgingsproducten en reinigingsproducten voor gezondheid en milieu

- Mijdt op de ingrediëntenlijst de volgende stof 2-bromo-2nitropropane-1,3-diol – ook wel bronopol genoemd. Deze stof zeer giftig voor waterorganismen.
- Mocht een product een keurmerk bevatten gebruik dan de site van milieucentraal om te zien of dit keurmerk genoeg garantie biedt om aan jouw eisen voor goede zorg voor mens, dier en aarde voldoet. <https://keurmerken.milieucentraal.nl/keurmerken/>
Er bestaan verschillende ecolabels. Deze verschillen ook van de mate waarin zij garantie bieden dat het betreffende product het milieu wel/niet belast. Zie voor meer informatie hierover volgende vergelijkinstabel van ecolabels voor was- en reinigingsproducten overgenomen door de Nieuwe Band uit een publicatie van Bioforum Vlaanderen in 2014. <http://www.nieuweband.nl/nieuws/media/pdf/tabel%20wasmiddel-ecolabels.pdf>

- Zie voor informatie over te mijden synthetische stoffen wegens belasting voor het milieu en gezondheid de website van 'Heel natuurlijk':
<https://www.heelnatuurlijk.nl/ingredienten/synthetisch.html>
- Zie voor informatie specifiek met betrekking tot gezondheid en milieubelasting van was- en reinigingsmiddelen de volgende website: <http://www.isditproductveilig.nl/was-en-reinigingsmiddelen/>
- Zie voor informatie over schadelijke stoffen in consumentenproducten in het algemeen de website van de non-gouvernementele organisatie Environmental Working Group:
<http://www.ewg.org/about-us>

3. Goedkope en milieuvriendelijke alternatieven voor schoonmaak- en wasmiddelen 1:

Azijn: Azijn kan gebruikt worden als allesreiniger. Het bestrijdt bacteriën, schimmels en kan kalkaanslag verwijderen, neutraliseert vervelende geurtjes, haalt kleuren in tapijt op, wast zeeprestjes in de was weg. Ook kan het dienen als wasverzachter en zorgt voor kleurbehoud van het wasgoed.

Citroen: Citroen is bacteriedodend en schimmelwerend. Citroen kan worden gebruikt voor het schoonmaken van de gootsteen door deze af te nemen met de binnenkant van een uitgeperste citroen. Vervolgens stevig te wrijven en de gootsteen naspoelen met heet water. Een scheutje citroensap kan aan een emmer water worden toegevoegd om de vloer te dweilen. Citroen heeft een licht blekende werking.

Soda: Kristalsoda heeft door de hoge PH-waarde van 11 een bijtende werking. Deze helpt bij het oplossen van vetten en doet vlekken verwijderen. Daarnaast kan het worden ingezet als schuurmiddel bij het schoonmaken van badkamer, toilet, oven of gootsteen. Ook kan soda worden gebruikt in plaats van wasmiddel voor witte was.

Soda gecombineerd met azijn vormt bruisend schuim werkt tegen verstoppingen in het afvoerputje of in de gootsteen.

Wasnoten: De noten die groeien aan de Sapindus bomen in Nepal maken zodra ze in aanraking komen met water een natuurlijke vorm van zeep aan. Daarbij werken ze ook nog eens als wasverzachter. Doe 4 hele of 8 halve schillen in een waszakjes. Voeg 10 druppels etherische lavendelolie in het wasverzachterbakje (optioneel). De schillen zijn goed voor 3 volle wassen. Vervolgens kun je ze gewoon in de tuin gooien of bij het groene afval. Wasnoten zijn ondermeer verkrijgbaar van het merk Seepje: <http://www.seepje.nl/>

Waterstofperoxide: Waterstofperoxide kan gebruikt worden als vervanger van chloor. Voor de productie van chloor zijn kwikcellen nodig. Deze zijn giftig voor de meeste organismen en daarnaast is kwik moeilijk afbreekbaar. Het blijft jaren rondzwerven in de lucht en water. Niet enkel de productie maar ook het eindproduct de chloor zelf is zeer schadelijk voor het milieu en de gezondheid. Waterstofperoxide breekt snel af in water en lucht en kan geen kwaad voor de gezondheid. Het kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor het lappen van ramen en het verwijderen van hardnekkige schimmel.

Essentiële oliën: Ondermeer de essentiële oliën tea tree en eucalyptus zijn antibacterieel en antiseptisch. Door een paar druppeltjes van de oliën toe te voegen aan een emmer met gekookt water en azijn heb je een goede, heerlijk ruikende allesreiniger.

¹ De informatie onder dit kopje is grotendeels afkomstig uit het artikel '5x een schoon huis zonder gifdampen' door Mathilde Newman, gepubliceerd in het tijdschrift Uitzicht nr. 7, 2014 jaargang 41.

4. Tips voor specifieke schoonmaakklassen²

- Kalkaanslag: Azijn een nacht in laten werken op de plek en de volgende dag schrobben met een schuursponsje.
- Geurtjes in de koelkast: Schoonmaken met een oplossing van waterstofperoxide en azijn. Zet daarna een bakje met natriumcarbonaat (baking soda) achterin de koelkast. Dit neemt vieze geurtjes op.
- Bloedvlekken in wasgoed: Giet pure waterstofperoxide op de vlek en laat het een paar minuten inwerken. Even nawrijven en spoelen met koud water. Eucalyptusolie kan ook helpen. Doe een paar druppels op een doek en wrijf de vlek ermee in. Veeg naar binnen in plaats van naar buiten. Even laten inwerken en eventueel nabehandelen met waterstofperoxide. Spoel altijd na met koud water.

5. Aanvullende informatie

- Voor meer informatie over microplastics en recent onderzoek zie de site van Kimo International. Dit is een milieuorganisatie van lagere overheden in Europa, die aan zee zijn gelegen. <http://www.kimointernational.org/Home.aspx>
Zie ook het rapport gepubliceerd door het VN-milieuprogramma over microplastics in cosmetica: <http://www.unep.org/NewsCentre/default.aspx?DocumentID=26827&ArticleID=35180>
- Voor tips met betrekking tot een duurzaam leven (schoon consumeren) zie de website van de aanrader: <http://www.deaanrader.nl/>

² De informatie onder dit kopje is volledig afkomstig uit het artikel '5x een schoon huis zonder gifdampen' door Mathilde Newman, gepubliceerd in het tijdschrift Uitzicht nr. 7, 2014 jaargang 41.